

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NO. 467 /DPSS
DATA 25.02.2011

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
79, 08.03.2011

87, 89, 91, 93.

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la

- propunerea legislativă intitulată „*Lege privind modificarea Secțiunii 3 – Întâmpinarea, Art. 201 alin. (1) – Comunicarea întâmpinării din Codul de procedură civilă*” (Bp. 654/2010);

- propunerea legislativă privind modificarea și completarea Art. 129 alin. (5) – Secțiunea 4 – Reprezentarea părților în judecată – Renunțarea la mandat și revocarea mandatului din Codul de procedură civilă (Bp. 662/2010);

- propunerea legislativă privind modificarea Secțiunii 4 – Reprezentarea părților în judecată – Conținutul mandatului Art. 86 (Bp. 664/2010);

- propunerea legislativă intitulată „*Lege privind modificarea și completarea Art. 88 alin. (1) – Secțiunea 4 – Reprezentarea părților în judecată – Renunțarea la mandat și revocarea mandatului din Codul de procedură civilă*” (Bp. 666/2010);

- propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea art. 40 din Codul de procedură civilă a Capitolului I – Judecătorul. Incompatibilitatea*” (Bp. 668/2010)

inițiate de domnul deputat Mircea Grosaru – Grupul parlamentar al Minorităților Naționale

I. Principalele reglementări

Aceste inițiative legislative au ca obiect de reglementare amendarea *Codului de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare*, vizând următoarele:

- modificarea **art. 201 alin. (1)**, în sensul stabilirii ca, în cazul în care instanța consideră necesară cunoașterea unor anumite împrejurări de fapt, la cererea părților sau a uneia dintre ele, să se poată consulta 1 sau 3 specialiști ori experți în domeniu, urmând a se stabili prin încheiere de ședință punctele asupra cărora aceștia ar urma să se pronunțe. Totodată, se reglementează procedura administrării unei astfel de probe;

- modificarea **art. 129 alin. (5)** și introducerea **alin. (5)¹**, în sensul acordării posibilității instanței de a dispune părților completarea probelor în cazul în care cele propuse nu sunt îndestulătoare pentru lămurirea în întregime a procesului. Totodată, se propune interdicția părților de a invoca în căile de atac omisiunea instanței de a ordona din oficiu probe pe care ele nu le-au propus și administrat în condițiile legii;

- completarea Codului de procedură civilă cu un nou articol, **art. 86¹**, cu următorul cuprins:

„Art. 86¹ – După sesizarea instanței, dacă părțile sunt reprezentate de avocat sau consilier juridic, cererile, întâmpinările sau alte acte de procedură se pot comunica direct între aceștia, iar cel care primește actul va atesta primirea pe exemplarul care urmează a fi depus instanței”;

- completarea **art. 88** cu un nou alineat, **alin. (1)¹**, cu următorul cuprins:

„(1¹) Prin înmânarea citației, sub semnătură de primire, personal sau prin reprezentant, pentru un termen de judecată, cel citat este prezumat că are în cunoștință și termenele de judecată ulterioare aceleia pentru care citația i-a fost înmănată”;

- completarea Codului de procedură civilă cu două noi articole, **art. 40¹** și **art. 40²**, cu următorul cuprins:

„Art. 40¹ Strămutarea pricinii nu poate fi cerută din nou, în afară de cazul în care noua cerere se întemeiază pe împrejurări necunoscute la data soluționării cererii anterioare sau ivite după soluționarea acesteia.

Art. 40² Cererea de strămutare a cauzei introdusă cu nerespectarea prevederilor art. 37, art. 38 alin. (2) sau art. 40¹ este inadmisibilă”.

II. Observații și propuneri

1. *Codul de procedură civilă* a fost modificat și completat recent prin *Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor*. Actul normativ menționat a avut drept scop instituirea unor măsuri legislative punctuale care au vizat, în principal, simplificarea procedurilor judiciare, în scopul asigurării soluționării cauzelor cu celeritate, cu impact direct și asupra executării hotărârilor judecătorești.

Astfel, au fost realizate o serie de intervenții legislative la nivelul *Codului de procedură civilă* și *Codului de procedură penală*, instituindu-se o serie de norme procedurale cu efecte imediate, în acord cu soluțiile propuse prin noile coduri procedurale, pentru a pregăti sistemul judiciar pentru intrarea în vigoare a acestora, dar și pentru a asigura mijloacele necesare eficientizării procedurilor judiciare.

2. Una din intervențiile legislative vizate de *Legea nr. 202/2010* a avut ca obiect modificarea dispozițiilor art. 201 alin. (1) din *Codul de procedură civilă*, elementul de noutate adus textului menționat fiind acordarea posibilității pentru instanța de judecată care a încuviințat expertiza de a convoca o audiere, în sala de consiliu, în cadrul căreia va solicita expertului sau, după caz, experților desemnați să efectueze expertiza să se pronunțe cu privire la costul estimativ al lucrării ce urmează a fi efectuată și cu privire la durata necesară efectuării expertizei, poziția acestuia și a părților cu privire la aceste aspecte fiind consemnate în încheierea de ședință. În funcție de poziția expertului, a părților, respectiv a părții care a solicitat proba, instanța va fixa termenul de depunere a raportului de expertiză și condițiile de plată a cheltuielilor necesare efectuării expertizei. Necesitatea intervenției legislative detaliate mai sus a fost motivată de problemele apărute în practică cu privire la durata efectuării expertizelor tehnice judiciare în anumite specialități, dar și cu privire la plata onorariilor către experții tehnici judiciari, acestea cauzând întârzierea soluționării cauzelor.

Inițiativa legislativă reia, în bună măsură, soluțiile cuprinse în *Legea nr. 202/2010*, omițând însă un aspect esențial, și anume posibilitatea instanței de a dispune din oficiu efectuarea expertizei tehnice judiciare. Cu privire la acest aspect, precizăm că unul din aspectele fundamentale ale manifestării rolului activ al instanței de judecată în cadrul procesului civil este acela al posibilității acesteia de a ordona, ori de câte ori consideră necesar, administrarea oricărei probe admise de lege, în scopul aflării adevărului în cauză și al soluționării acesteia. Astfel, eliminarea posibilității instanței de a dispune din oficiu efectuarea unei expertize tehnice judiciare poate conduce la consecințe grave în gestionarea eficientă a procedurilor judiciare.

Cu privire la celelalte modificări propuse de inițiator, considerăm preferabilă soluția instituită prin *Legea nr. 202/2010* cu privire la consultarea expertului desemnat să efectueze expertiza și a părților din proces cu privire la costurile și timpul necesar efectuării acestuia. Astfel, potrivit textului în vigoare, această consultare nu este obligatorie, fiind lăsată la aprecierea instanței de judecată, și urmează a se realiza în camera de consiliu, fiind o chestiune incidentală, administrativă, care nu antamează fondul cauzei.

3. Textele propuse de inițiator în cadrul propunerii legislative Bp. 662/2010 sunt identice cu cele aflate în vigoare în prezent la art. 129 alin. (5), respectiv alin. (5¹) din *Codul de procedură civilă*, astfel cum a fost modificat și completat prin *Legea nr. 202/2010*.

4. Prin *Legea nr. 202/2010*, a fost introdus în *Codul de procedură civilă* art. 86¹.

Textul propus de inițiator pentru art. 86¹ din *Codul de procedură civilă* are conținutul similar cu textul actual în vigoare.

Prevederile art. 86¹ din *Codul de procedură civilă*, în forma actuală, instituie posibilitatea pentru părțile din proces asistate sau, după caz, reprezentate prin avocat sau consilier juridic, să-și poată comunica direct cererile, întâmpinările sau alte acte de procedură. Astfel, textul de lege instituie o modalitate alternativă și voluntară de comunicare a actelor de procedură între părți, în scopul realizării unei economii importante de resurse de timp și de bani pentru a invita părțile la o atitudine procesuală justă și bazată pe bună credință față de adversarul din proces, destinată conlucrării în scopul realizării actului de justiție. În vederea respectării principiilor contradictorialității și dreptului la apărare, dovada comunicării actelor poate fi făcută și prin orice alt înscris depus la dosarul cauzei prin care se atestă, sub semnătură, primirea fiecărui act de procedură care a fost comunicat.

Având în vedere că prevederile cuprinse în inițiativa legislativă preiau numai parțial prevederile actuale ale art. 86¹ din *Codul de procedură civilă*, considerăm preferabilă păstrarea textului de lege în forma sa actuală, întrucât textul propus de inițiator este incomplet și neclar. În plus, textul nu are în vedere efectuarea dovezii comunicării prin alte înscrisuri depuse la dosarul cauzei, iar nu prin însuși actul comunicat, atunci când pentru comunicare se folosesc mijloace tehnice moderne (email, fax etc.).

5. Dispozițiile art. 88 din *Codul de procedură civilă* au fost modificate prin *Legea nr. 202/2010*. Soluțiile legislative propuse de inițiator prin introducerea unui nou alineat, **alin. (1¹)**, au un conținut similar cu dispozițiile

actuale ale art. 88 alin. (1) pct. 5¹, astfel cum acestea au fost modificate prin *Legea nr. 202/2010*.

Prin urmare, inițiativa legislativă propune repetarea dispozițiilor de la alin. (1) pct. 5¹ prin instituirea unui nou alineat în cadrul aceluiași articol. Astfel, considerăm că repetarea acestor dispoziții nu este necesară, ipoteza avută în vedere de inițiator desprinzându-se cu claritate din prevederile actuale.

Mai mult, considerăm că repetarea dispozițiilor legale menționate nu se poate înscrie într-o logică juridică firească a textului menționat, fiind contrară normelor de tehnică legislativă.

6. Dispozițiile art. 40² alin. (1), astfel cum a fost introdus prin *Legea nr. 202/2010*, reglementează cazurile în care, în aceeași cauză, se poate formula o nouă cerere de strămutare a procesului, având drept scop evitarea utilizării abuzive, în mod șicanatoriu, a acestui mijloc procedural prin care se asigură imparțialitatea și obiectivitatea instanței de judecată, cu efect direct asupra celerității soluționării procesului. Astfel, prevederile menționate dispun că o cerere de strămutare poate fi reiterată în aceeași cauză numai în situația în care aceasta se întemeiază pe împrejurări necunoscute la data soluționării cererii anterioare, ori, după caz, apărute după soluționarea acesteia din urmă, în timp ce alin. (2) al aceluiași articol introduce sancțiunea inadmisibilității pentru o astfel de cerere de strămutare. Prin urmare, o nouă cerere de strămutare formulată cu nerespectarea dispozițiilor art. 40² alin. (1) în cadrul aceluiași proces urmează a fi respinsă *de plano*, fără a fi cercetată în fond.

Propunerea legislativă (Bp. 668/2010) reia dispozițiile cuprinse în cadrul formei inițiale a *proiectului de Lege privind accelerarea soluționării procesului*, astfel cum aceasta a fost aprobată de Guvernul României și înaintată spre dezbatere Parlamentului. Dispozițiile art. 40² din *Legea nr. 202/2010* reprezintă rezultatul dezbaterilor care au avut loc în cadrul Parlamentului României asupra textului menționat, soluția aleasă fiind în concordanță cu observațiile și propunerile formulate de asociațiile profesionale ale judecătorilor și procurorilor cu privire la dispozițiile inițiale cuprinse în proiectul de lege. Astfel, în cadrul observațiilor formulate cu privire la dispozițiile menționate, s-a arătat, în esență, că în situațiile prevăzute de art. 37 și art. 38 alin. (2) din *Codul de procedură civilă* instanța verifică realizarea condițiilor cerute de lege, pronunțând, în caz de nerealizare a acestora, soluția de respingere a cererii, în toată gama de manifestare a împrejurărilor alegate (respingerea cererii ca rămasă fără obiect, lipsită de interes, pe motivul lipsei calității procesuale active sau pasive etc.). Totodată, în cadrul observațiilor formulate s-a mai arătat că obligarea instanței la pronunțarea soluției inadmisibilității creează confuzii

grave între examinarea pe fond a cererii și/sau neexaminarea ei, în ambele situații instanța fiind obligată a verifica realizarea aceluiași condiții.

Așadar, modificarea textului inițial din proiectul de lege și înlocuirea acestuia cu soluția ce se regăsește în cadrul *Legii nr. 202/2010* a fost motivată de lipsa de exactitate și rigoare normativă a textului inițial, întrucât respingerea unei cereri de strămutare care nu respectă condițiile prevăzute de art. 37 și art. 38 alin. (2) din *Codul de procedură civilă* poate presupune cercetarea pe fond a acesteia, spre deosebire de situația prevăzută în cadrul art. 40² alin. (1), care justifică instituirea sancțiunii inadmisibilității unei astfel de noi cereri de strămutare. Prin urmare, o cerere de strămutare formulată cu neobservarea oricăreia din cerințele impuse de art. 37 sau, după caz, de art. 38 alin. (2) din *Codul de procedură civilă* nu poate fi respinsă *de plano* ca inadmisibilă, întrucât această soluție nu oferă toate garanțiile procesuale de care trebuie să beneficieze părțile în cadrul procedurilor judiciare, împiedicând instanța de judecată să efectueze o eventuală analiză cu privire la conținutul cererii și obligând-o să pronunțe sancțiunea inadmisibilității, în locul unei alte soluții preferabile.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestor propuneri legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**

Președintele Senatului